

ธนาคารแห่งประเทศไทย

สรุปภาพรวมภาวะเศรษฐกิจและธุรกิจ ไตรมาสที่ 2 และแนวโน้มไตรมาสที่ 3 ปี 2556

ภาวะเศรษฐกิจและธุรกิจภาคใต้ในไตรมาสที่ 2 ชะลอตัวตามการบริโภคภาคเอกชนที่ชะลอตัวตามรายได้ภาคเกษตรที่ลดลงและภาระหนี้สินที่เพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับภาคอสังหาริมทรัพย์ที่ชะลอตัว ขณะเดียวกันมูลค่าการส่งออกลดลงเป็นผลจากด้านราคาเป็นสำคัญ โดยเฉพาะยางพารา อย่างไรก็ตามการผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวตามความต้องการหลักที่ยังมีต่อเนื่อง มีเพียงอาหารทะเลแช่แข็ง โดยเฉพาะกุ้ง และอาหารทะเลกระป๋องที่ลดลงตามปริมาณวัตถุดิบและความต้องการที่ลดลง นอกจากนี้การท่องเที่ยวภาคใต้ยังขยายตัวทั้งในฝั่งอันดามัน อ่าวไทย และพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย

แนวโน้มไตรมาสที่ 3 ปี 2556 คาดว่าภาวะธุรกิจภาคใต้โดยรวมชะลอตัวต่อเนื่องจากไตรมาส 2 ตามความต้องการของตลาดโลกที่มีความไม่แน่นอนสูง ประกอบกับการขาดแคลนวัตถุดิบ ขณะเดียวกันการลงทุนภาคอสังหาริมทรัพย์มีสัญญาณชะลอตัวต่อเนื่อง รวมทั้งการบริโภคที่ชะลอตัวจากรายได้ภาคเกษตรที่ลดลงและภาระหนี้สินที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวภาคใต้ยังขยายตัวในเกณฑ์ดี

จากการเข้าพบเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ประกอบการสาขาต่างๆ ในภาคใต้ ช่วงไตรมาส 2 ปี 2556 จำนวน 79 ราย ประกอบด้วยภาคการผลิตอุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป (14 ราย) ไม้ยางพาราแปรรูป (5 ราย) ถูมมือยาง (2 ราย) อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน (2 ราย) อุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋อง สัตว์น้ำแช่แข็ง แปรรูป และเพาะเลี้ยง (11 ราย) ประมง (2 ราย) การค้า (15 ราย) ท่องเที่ยว (12 ราย) อสังหาริมทรัพย์ (9 ราย) การเงิน (7 ราย) สรุปได้ดังนี้

การผลิตและการส่งออก

การผลิตและส่งออกขยายตัวตามความต้องการของตลาดหลักที่มีต่อเนื่อง ยกเว้นกุ้งแช่แข็ง แปรรูป และอาหารทะเลกระป๋อง ที่ลดลงตามปริมาณวัตถุดิบและความต้องการที่ลดลง

อุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป การผลิตและปริมาณการส่งออกไตรมาสที่ 2 ยังดีต่อเนื่อง แต่มูลค่าการส่งออกลดลง เป็นผลจากด้านราคาเป็นสำคัญ เนื่องจากความต้องการต่างประเทศชะลอ และสต็อกอยู่ในระดับสูง ขณะเดียวกันราคาที่ยังผันผวนทำให้ผู้ซื้อสั่งซื้อสินค้าเท่าที่จำเป็น

อุตสาหกรรมผลิตไม้ยางพาราแปรรูป การผลิตและส่งออกไม้ยางพาราแปรรูปไตรมาสที่ 2 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันปีก่อนตามความต้องการของตลาดหลักจีนเริ่มดีขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการเร่งการผลิตเพื่อให้ทันส่งมอบสินค้าให้ลูกค้า อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนการส่งออกชะลอตัว

อุตสาหกรรมถั่วเขียว การผลิตและส่งออกถั่วเขียวในไตรมาสที่ 2 ใกล้เคียงกับไตรมาสเดียวกันปีก่อน และไตรมาสก่อน ตามความต้องการซื้อของตลาดหลักสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามปัญหาการขาดแคลนที่ผันผวน ประกอบกับความต้องการซื้อถั่วเขียวที่ผลิตจากน้ำยางสังเคราะห์เพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการบางรายได้ปรับสัดส่วนการผลิตถั่วเขียวจากน้ำยางสังเคราะห์มากขึ้น แต่ราคาขายสูงกว่าประเทศคู่แข่ง เช่น มาเลเซีย ตามต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะพลังงาน ทำให้ผู้ซื้อส่วนหนึ่งเปลี่ยนไปซื้อจากประเทศคู่แข่งที่มีราคาต่ำกว่าเพิ่มขึ้น

อุตสาหกรรมผลิตน้ำมันปาล์มดิบ การผลิตเพิ่มขึ้นตามผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ออกสู่ตลาดมาก เนื่องจากสภาพอากาศที่เหมาะสม ส่งผลให้ราคาผลผลิตปาล์มและน้ำมันปาล์มดิบ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับตลาดโลก ส่วนการส่งออกไตรมาสที่ 2 ใกล้เคียงกับไตรมาสเดียวกันปีก่อน ตามความต้องการของตลาดที่มีต่อเนื่อง

อุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋อง การผลิตและส่งออกอาหารทะเลกระป๋องไตรมาสที่ 2 ลดลงจากไตรมาสเดียวกันปีก่อน เนื่องจากราคาวัตถุดิบปรับสูงขึ้น ประกอบกับความต้องการของตลาดตะวันออกกลาง ญี่ปุ่น และอเมริกา ลดลงจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก ทำให้ผู้ประกอบการบางรายต้องปรับตัวโดยการขยายตลาดในประเทศ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้หลากหลายโดยการใช้วัตถุดิบ เช่น ผักหรือแป้ง เป็นองค์ประกอบเพิ่มขึ้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งการเพิ่มตราสินค้าใหม่เพื่อเจาะกลุ่มตลาดมุสลิมมากขึ้น ส่วนด้านราคาขายปรับตัวเพิ่มขึ้นตามราคาวัตถุดิบ (Skipjack Tuna)

อุตสาหกรรมสัตว์น้ำแช่แข็งแปรรูป การผลิตและการส่งออกอาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป โดยเฉพาะกุ้งในไตรมาสที่ 2 ลดลงจากไตรมาสเดียวกันปีก่อน ตามปริมาณวัตถุดิบที่ลดลงจากปัญหาโรคระบาด EMS ประกอบกับความต้องการของตลาดหลัก (ญี่ปุ่น) ชะลอตัว เป็นผลจากวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนไป โดยเน้นราคามากกว่าคุณภาพของสินค้า จึงทำให้ความต้องการบริโภคอาหารทะเลลดลง ด้านราคาขายปรับตัวเพิ่มขึ้นแต่ไม่สามารถชดเชยกับต้นทุนที่เพิ่มขึ้นได้ ทำให้ Margin ลดลง

แนวโน้มไตรมาสที่ 3 คาดว่าการผลิตและการส่งออกของอุตสาหกรรมโดยรวมในภาคใต้ชะลอตัว ตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังฟื้นตัวไม่เต็มที่ โดยเฉพาะเศรษฐกิจจีนซึ่งเป็นตลาดหลักของยางพาราเริ่มมีสัญญาณชะลอตัว เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมอาหารทะเลที่ประสบปัญหาวัตถุดิบโดยเฉพาะผลผลิตกุ้งที่ยังได้รับผลกระทบจากโรคระบาด ประกอบกับราคาทั้งกุ้ง และ Skipjack Tuna ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศผู้ผลิตอื่นได้

ธุรกิจการท่องเที่ยว

ธุรกิจท่องเที่ยวและโรงแรมในภาคใต้ไตรมาสที่ 2 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันปีก่อน โดยมีนักท่องเที่ยวชาวจีน รัสเซีย และอินเดีย เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทั้งฝั่งอันดามันและอ่าวไทย นอกจากนี้พื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย (อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา) มีนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวจำนวนมาก โดยเฉพาะช่วงเทศกาลสงกรานต์ ประกอบกับปีก่อนได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ระเบิดใน อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ทำให้อัตราการเข้าพักเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าชะลอลงเล็กน้อย เนื่องจากมีการเลือกตั้งในประเทศมาเลเซียช่วงเดือนพฤษภาคม ทำให้นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวลดลง

แนวโน้มไตรมาส 3 ปี 2556 คาดว่ายังขยายตัวดีต่อเนื่องจากไตรมาส 2 จากนักท่องเที่ยวเอเชีย โดยเฉพาะมาเลเซียที่เดินทางเข้ามาต่อเนื่อง นอกจากนี้ภาครัฐและภาคเอกชน ได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยไปรษณีย์ และผลักดันให้มีเที่ยวบินเพิ่มขึ้น

การบริโภคภาคเอกชน

การบริโภคภาคเอกชนไตรมาสที่ 2 ชะลอลงจากไตรมาสก่อน เนื่องจากรายได้ภาคเกษตรลดลง ภาวะการผ่อนปรนค้ำจุนมาตรการรถยนต์คันแรกและเป็นช่วงเปิดภาคเรียน ทำให้ผู้บริโภคมีความระมัดระวังค่าใช้จ่ายมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น เสื้อผ้า ส่วนการใช้จ่ายสินค้าจำเป็นประเภทอาหารยังเป็นปกติ สำหรับยอดจำหน่ายรถยนต์นั่งส่วนบุคคลชะลอลงเช่นกันหลังสิ้นสุดนโยบายรถคันแรก สะท้อนจากสินเชื่อเช่าซื้อรถลดลงจากไตรมาส 1 ทำให้ผู้ประกอบการต้องส่งเสริมการขายมากขึ้น เพื่อให้ยอดขายได้ตามเป้า เช่น ผ่อนชำระในอัตราดอกเบี้ย 0 % ระยะเวลา 3 ปี ขั้วฟรี 3 เดือน เป็นต้น

แนวโน้มไตรมาส 3 ปี 2556 คาดว่าการบริโภคภาคเอกชนจะชะลอตัวต่อเนื่องจากรายได้ที่ลดลงและภาระหนี้สินที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการจะมีการส่งเสริมการขายเพิ่มขึ้นเพื่อกระตุ้นยอดขาย

อสังหาริมทรัพย์

ในไตรมาสที่ 2 ภาวะอสังหาริมทรัพย์ชะลอตัว เป็นผลจากการเร่งเปิดโครงการไปมากในช่วงก่อนหน้า โดยเฉพาะที่อยู่อาศัยแนวสูงในพื้นที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ประกอบกับปัญหาขาดแคลนแรงงาน ทำให้การส่งมอบล่าช้ากว่ากำหนด รวมทั้งความต้องการซื้อเริ่มชะลอลง เนื่องจากลูกค้ายังไม่มั่นใจในภาวะเศรษฐกิจ ประกอบกับการผ่อนชำระที่อยู่อาศัยใช้เวลานาน จึงระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการชะลอการเปิดโครงการใหม่ ขณะที่ที่อยู่อาศัยแนวราบ โดยเฉพาะในทำเลที่ดีและราคาไม่สูงมากยังมีความต้องการต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นการซื้อเพื่ออยู่อาศัยจริง นอกจากนี้สถาบันการเงินมีความเข้มงวดในการอนุมัติสินเชื่อ

แนวโน้มไตรมาสที่ 3 คาดว่าความต้องการที่อยู่อาศัยแนวสูงชะลอต่อเนื่อง ขณะที่ที่อยู่อาศัยแนวราบในทำเลที่ดีและราคาไม่สูงมากลูกค้ายังมีความต้องการต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการไม่สามารถเปิดโครงการใหม่ได้เต็มที่ เนื่องจากต้องการสร้างในส่วนที่ขายไปแล้วให้เสร็จและโอนให้ลูกค้าก่อน นอกจากนี้การเปิดจองไว้เป็นเวลานานจะมีความเสี่ยงในด้านต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาไม่สามารถเพิ่มขึ้นได้

การลงทุนภาคเอกชน

ในไตรมาสที่ 2 การลงทุนชะลอลง การลงทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนตามแผนที่วางไว้ของผู้ประกอบการ บางส่วนในจังหวัดสงขลา สตูล และนครศรีธรรมราช ได้แก่ การขยายโรงงาน เพิ่มพื้นที่การขยาย การบริการ การปรับปรุงและเพิ่มจำนวนห้องพัก รวมทั้งการนำเครื่องจักรมาใช้ทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน เพื่อประหยัดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และรักษาความสามารถในการแข่งขัน

แนวโน้มไตรมาส 3 ปี 2556 ธุรกิจส่วนใหญ่ชะลอการลงทุน แต่ยังมีการลงทุนบ้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและทดแทนแรงงาน

การเงิน

ไตรมาสที่ 2 เงินฝากชะลอลงตามรายได้ภาคเกษตรที่ลดลง ประกอบกับผู้บริโภคหันไปลงทุนในรูปแบบอื่นที่มีผลตอบแทนมากกว่า เช่น กองทุนรวม ประกันชีวิต หุ้น ทองคำ เป็นต้น การแข่งขันระหว่างธนาคารจึงมีสูง เพื่อพยายามรักษาลูกค้ารายเก่าไว้ ขณะที่การเพิ่มลูกค้ารายใหม่ทำได้ยาก ส่วนเงินให้สินเชื่อชะลอลงทั้งสินเชื่ออุปโภคบริโภคและสินเชื่อธุรกิจ เนื่องจากธนาคารระมัดระวังในการให้สินเชื่อมากขึ้น โดยเฉพาะภาคอสังหาริมทรัพย์ประเภทที่อยู่อาศัยแนวสูง และสินเชื่ออุปโภคบริโภคประเภทเช่าซื้อรถยนต์

แนวโน้มไตรมาสที่ 3 คาดว่าเงินฝากชะลอลง เนื่องจากรายได้ที่ชะลอลงต่อเนื่อง ประกอบกับผู้บริโภคเปลี่ยนไปลงทุนในผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า ขณะที่เงินให้สินเชื่อคาดว่าจะทรงตัว เนื่องจากธนาคารมีการให้สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ประเภทมือสอง แบรินค์รอง และเชิงพาณิชย์มากขึ้น อย่างไรก็ตามธนาคารพาณิชย์ระมัดระวังในการให้สินเชื่อมากขึ้น เนื่องจากสัญญาณการผ่อนชำระหนี้ของภาคครัวเรือนล่าช้าขึ้น

การจ้างงาน

ไตรมาสที่ 2 ภาคธุรกิจส่วนใหญ่ในภาคใต้ยังคงประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งแรงงานที่มีทักษะและไร้ฝีมือ แม้จะมีการปรับขึ้นค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำก็ตาม เนื่องจากค่าแรงขั้นต่ำที่ปรับเท่ากันทั่วประเทศ ทำให้แรงงานบางส่วนย้ายกลับไปทำงานในภูมิภาคอื่น ผู้ประกอบการบางรายจึงปรับตัวโดยนำเข้าเครื่องจักรมาใช้เพื่อทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน ซึ่งทดแทนได้เพียงบางส่วน บางรายปรับตัวโดยการจ้างเหมาแทนการจ้างรายวัน ให้พนักงานทำงานล่วงเวลา รวมทั้งการร่วมมือกับสถาบันศึกษารับนักศึกษาฝึกงาน แต่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาขาดแคลนแรงงานได้ อย่างไรก็ตามบางภาคธุรกิจปัญหาขาดแคลนแรงงานน้อยลง ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม สะท้อนจากการลดชั่วโมงการทำงาน ไม่มีการทำงานล่วงเวลา ลดจำนวนวันทำงาน และไม่รับพนักงานเพิ่ม รวมทั้งมีการใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานบางส่วน ส่วนภาคก่อสร้างขาดแคลนเฉพาะแรงงานที่มีฝีมือ

แนวโน้มไตรมาสที่ 3 คาดว่าการขาดแคลนแรงงานระดับล่าง และช่างฝีมือยังมีต่อเนื่อง นับเป็นปัจจัยเสี่ยงของผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ

ต้นทุนการผลิตและราคาขาย

ไตรมาสที่ 2 ต้นทุนการผลิตโดยรวมยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากทั้งปัจจัยราคาวัตถุดิบ พลังงาน และค่าจ้างแรงงาน ในขณะที่ปรับราคาเพิ่มขึ้นได้ไม่มาก ทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบ ผู้ประกอบการต้องปรับตัวโดยขยายตลาดใหม่ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งควบคุมต้นทุนการผลิต เช่น การใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานในกระบวนการผลิตบางประเภท พัฒนาทักษะแรงงานให้สามารถทำงานได้หลายหน้าที่ ผลผลิตสินค้าเท่าที่จำเป็น

แนวโน้มไตรมาสที่ 3 คาดว่าต้นทุนการผลิตทุกภาคอุตสาหกรรมยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตามราคาวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน และพลังงาน

ส่วนเศรษฐกิจภาค สำนักงานภาคใต้
กรกฎาคม 2556